

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 24 czerwca 1957 r.

w sprawie trybu dokonywania rozliczeń za roboty budowlano-montażowe.

Na podstawie § 3 ust. 1 uchwały nr 14 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1957 r. w sprawie umów o roboty budowlano-montażowe (Monitor Polski Nr 4, poz. 28) zarządza się, co następuje:

I. Zakres obowiązywania.

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia obowiązują wszystkie jednostki gospodarki uspołecznionej w zakresie rozliczeń za wykonane przez nie roboty budowlano-montażowe na rzecz innych jednostek gospodarki uspołecznionej, organizacji politycznych, zawodowych i społecznych, z wyłączeniem robót wykonanych na rzecz rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

2. Ministrowie nadzorujący przedsiębiorstwa budowlano-montażowe mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów ustalić odrębny tryb rozliczeń za roboty wykonane przez te przedsiębiorstwa.

II. Dokumentacja rozliczeń.

§ 2. 1. Podstawą rozliczeń za wykonane roboty są faktury sporządzone przez wykonawcę zgodnie z umową po całkowitym bądź też częściowym wykonaniu zamówienia zgodnie z przepisami §§ 40—42 i 54—62 ogólnych zasad umów o roboty budowlano-montażowe, zwanych w dalszym ciągu „ogólnymi zasadami umów”, stanowiących załącznik do uchwały nr 14 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1957 r. (Monitor Polski Nr 4, poz. 28), zwanej dalej „uchwałą”.

2. Podział obiektów na elementy scalone następuje na podstawie zarządzeń ministrów (kierowników urzędów centralnych) wydanych na podstawie § 3 ust. 2 uchwały.

3. W przypadku braku kosztorysu lub gdy kosztorys nie zawiera podziału obiektu na elementy scalone, podziału tego dokonują strony w formie pisemnej.

4. Faktury za wykonane roboty budowlano-montażowe nie mogą obejmować należności z tytułu świadczeń nie związanych bezpośrednio z robotami budowlano-montażowymi, a w szczególności świadczeń określonych w § 61 ogólnych zasad umów.

5. Rozliczenia za świadczenia, o których mowa w § 61 ogólnych zasad umów, następują na zasadach uchwały nr 527 Prezydium Rządu z dnia 2 lipca 1955 r. w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, roboty i usługi (Monitor Polski z 1955 r. Nr 66, poz. 861 oraz z 1956 r. Nr 100, poz. 1153 i z 1957 r. Nr 28, poz. 187), zwanej w dalszym ciągu „uchwałą nr 527/55”.

§ 3. 1. Faktury należy sporządzać według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Istotnymi składnikami faktury są:

- 1) protokoły odbioru robót, sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia, oraz
- 2) w przypadkach, o których mowa w § 40 ust. 2 i 3 ogólnych zasad umów — kosztorysy wykonawcze, sporządzane w sposób określony w załączniku nr 3 do zarządzenia,

3) w przypadkach zaś, o których mowa w § 40 ust. 4—6 ogólnych zasad umów — obliczenie wartości robót, sporządzone w sposób określony w załączniku nr 4 do zarządzenia.

3. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) sprawujący nadzór nad wykonawcami mogą w razie potrzeby wprowadzić zmiany do wzorów dokumentów, o których mowa w ust. 2.

§ 4. Faktura powinna obejmować całkowitą należność wykonawcy za zakończone i odebrane przez zamawiającego obiekty lub elementy scalone łącznie z robotami zleconymi dodatkowo przez zamawiającego w trakcie wykonywania robót.

§ 5. Protokoły odbioru robót sporządza każdy wykonawca oddzielnie co do zakończonych elementów scalonych w poszczególnych obiektach.

III. Tryb rozliczeń.

§ 6. 1. Faktury za roboty budowlano-montażowe są opłacane stosownie do umowy albo w drodze inkasa bankowego na podstawie żądań zapłaty (akceptowa forma rozliczeń), albo w drodze pozainkasowej na podstawie polecenia przelewu (rozliczenia pozainkasowe).

2. Jeśli strony nie ustaliły w umowie trybu opłacania faktur, faktury za roboty opłacane są w drodze inkasa bankowego.

3. Rozliczenia ostateczne, o których mowa w § 58 ogólnych zasad umów, dokonywane są w drodze pozainkasowej.

§ 7. 1. Akceptowa forma rozliczeń polega na wyrażeniu przez płatnika (zamawiającego) zgody (akceptu) na pokrycie z jego rachunku bankowego należności wynikających z faktur.

2. Wykonawca sporządza na podstawie wystawionych faktur bankowy dokument rozliczeniowy „żądanie zapłaty” i składa go w banku dla niego właściwym.

3. Wykonawca dołącza do żądania zapłaty oryginał faktury wraz z załącznikami. Dokumenty te bank przesyła płatnikowi.

§ 8. W zakresie terminu i formy akceptu mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 5 uchwały nr 527/55.

§ 9. 1. Odmowa akceptu całości lub części rozszczenia objętego żądaniem zapłaty powinna zawierać szczegółowe ustalenia przyczyny odmowy. Jeśli odmowa akceptu dotyczy robót wykonanych przez dwóch lub więcej wykonawców, przyczyny i kwoty odmowy akceptu należy podać odrębnie w odniesieniu do każdego wykonawcy.

2. Ustalenia kierownika robót i inspektora nadzoru zawarte w protokole odbioru robót są wiążące dla stron.

3. Odmowa akceptu powinna być złożona przez płatnika w terminie akceptu w formie pisma doręczonego wraz z kopią bankowi płatnika. Po otrzymaniu odmowy akceptu bank przesyła wykonawcy kopię potwierdzonej odmowy akceptu.

§ 10. Bank płatnika obciąża rachunek płatnika w następnym dniu roboczym po upływie terminu akceptu (akcept milczący) lub po wyraźnym pisemnym zaakceptowaniu żądania zapłaty (akcept wyraźny), przyjmując za podstawę saldo jego rachunku na koniec ostatniego dnia terminu akceptu.

§ 11. 1. Pozainkasowa forma rozliczeń polega na złożeniu przez płatnika (zamawiającego) w banku dla niego właściwym polecenia pokrycia z jego środków należności wykonawcy objętej fakturą. Oryginał faktury wraz z kopią i załącznikami wykonawca składa bezpośrednio zamawiającemu.

2. Płatnikowi przysługuje pięciodniowy termin na sprawdzenie faktury. Termin ten obejmuje dni robocze i biegnie od następnego dnia po dacie otrzymania przez płatnika faktury i załączników.

3. Najpóźniej w ostatnim dniu terminu, o którym mowa w ust. 2, płatnik obowiązany jest do wystawienia polecenia przelewu w wysokości uznanego rozszczenia wykonawcy i do złożenia polecenia przelewu w banku lub też do wysłania wykonawcy zawiadomienia o przyczynach odmowy zapłaty.

4. Do polecenia przelewu płatnik obowiązany jest dołączyć kopię faktury wraz z załącznikami wymienionymi w § 3 ust. 2 zarządzenia.

5. Polecenia przelewu podlegają wykonaniu najpóźniej następnego dnia po złożeniu ich w banku płatnika, przyjmując za podstawę saldo na rachunku płatnika.

§ 12. Do rozliczeń za roboty budowlano-montażowe mają odpowiednio zastosowanie przepisy o karach za zwłokę, o pokrywaniu żądań zapłaty należności objętych tytułami wykonawczymi, o kolejności pokrywania płatności w razie braku dostatecznych środków na rachunku płatnika oraz o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny rozliczeń zawarte w §§ 10, 12, 13, 15 ust. 4—9 oraz w §§ 24, 26—30 i 32—34 uchwały nr 527/55, jak również przepisy wydane na podstawie § 35 tej uchwały.

IV. Rozliczenia między generalnym wykonawcą a podwykonawcą.

§ 13. Przepisy rozdziałów II i III stosuje się odpowiednio do rozliczeń za roboty budowlano-montażowe między podwykonawcą a generalnym wykonawcą ze zmianami wskazanymi w §§ 14 i 15.

§ 14. 1. Generalny wykonawca i podwykonawca ustalają w umowie, w porozumieniu z zamawiającym, sposób dokonywania rozliczeń za roboty wykonane przez podwykonawcę.

2. Rozliczenia, o których mowa w ust. 1, mogą polegać na tym, że:

- 1) podwykonawca fakturuje swoje należności na generalnego wykonawcę albo
- 2) podwykonawca fakturuje swoje należności bezpośrednio na zamawiającego.

3. W razie uzgodnienia między generalnym wykonawcą a podwykonawcą, że należność podwykonawcy podlega zafakturowaniu na generalnego wykonawcę, zapłata tej należności, zgodnie z umową stron, może nastąpić:

- 1) ze środków obrotowych generalnego wykonawcy albo
- 2) ze środków, jakie generalny wykonawca otrzymuje od zamawiającego.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, generalny wykonawca obejmuje swoją fakturą należność za roboty wykonane siłami własnymi, jak też należności podwykonawców.

5. W przypadku wymienionym w ust. 3 pkt 2 generalny wykonawca dołącza dodatkowo do swej faktury wystawione przez siebie polecenia przelewu na uwzględnione w fakturze należności dla poszczególnych podwykonawców.

§ 15. 1. Generalny wykonawca z tytułu wykonywania czynności związanych z koordynacją robót na budowie otrzymuje od podwykonawców ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości 1% wartości robót podwykonawców, obliczonej w cenach bieżących.

2. Generalny wykonawca i podwykonawca mogą ustalić w umowie, że rozliczenia między nimi z tytułu wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, będą przeprowadzane okresowo (np. kwartalnie) odrębnymi fakturami na podstawie faktur podwykonawców za wykonane roboty.

3. W braku porozumienia, o którym mowa w ust. 2, należność podwykonawców pomniejsza się w fakturze o 1% przypadający na rzecz generalnego wykonawcy.

4. Przepis ust. 3 nie ma zastosowania w przypadku, gdy podwykonawca fakturuje należność za wykonane przez siebie roboty bezpośrednio na zleceniodawcę (§ 14 ust. 2 pkt 2). W tym przypadku rozliczenia między generalnym wykonawcą a podwykonawcą z tytułu należności, o których mowa w ust. 1, przeprowadzane są w sposób określony w ust. 2, przy czym jeśli strony nie umówiły się inaczej, rozliczenie następuje w okresach kwartalnych.

V. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 16. W przypadkach i do terminu, o których mowa w § 2 ust. 2 uchwały, zachowuje moc obowiązującą uchwała nr 17 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad rozliczeń za roboty budowlano-montażowe i prace pro-

jektowe w zakresie inwestycji i kapitalnych remontów między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-6, poz. 59 i Nr A-106, poz. 1642) oraz zarządzenia ministrów, wydane na podstawie tej uchwały.

§ 17. Tryb rozliczeń różnic powstałych w wyniku zmiany cen niektórych materiałów budowlanych i taryf transportowych w odniesieniu do robót budowlano-montażowych wykonanych w 1957 r. w zakresie inwestycji limitowych i remontów kapitalnych określają odrębne przepisy.

§ 18. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 11 czerwca 1956 r. w sprawie zaokrąglania kwot objętych fakturami wystawianymi przez przedsiębiorstwa budowlano-montażowe i biura projektów przy rozliczeniach między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 56, poz. 614).

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Minister Finansów: *T. Dietrich*

Załączniki do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 1957 r. (poz. 360).

Załącznik nr 1.

(pieczęć wystawcy faktury)

Nr konta bankowego . . . . .

Plan inwestycyjny 195 . . . r. część	)
nr tytułu inwestycyjnego	)
Inwestycje pozalimitowe	)
Remont kapitalny — bieżący	)
Budowa	)

FAKTURA Nr . . . . .

dla . . . . .
za roboty budowlano-montażowe wykonane na podstawie umowy nr . . . . . z dnia . . . . . 195 . . . r.

l.p.	Wykonawca robót	Wartość robót według protokołu odbioru po potrąceniu usterek i świadczeń ludności zł	Kwota zmniejszeń według protokołu odbioru zł	Należność po uwzględnieniu zmniejszeń (3 - 4) zł	1% na rzecz generalnego wykonawcy zł	Należność zł
1	2	3	4	5	6	7

Należność wynikająca z niniejszej faktury płatna w drodze polecenia przelewu - inkasa bankowego *)

. . . . . dnia . . . . . 195 . . . r.

Załączniki . . . . .

(główny księgowy)

(dyrektor)

*) Niepotrzebne skreślić.

Objaśnienia do wzoru faktury

1. Generalny wykonawca fakturując roboty wykonywane zarówno własnymi siłami, jak i przez podwykonawców, wypełnia fakturę w sposób następujący:

- 1) w pierwszej kolejności wyszczególnia w oddzielnych pozycjach dane dotyczące podwykonawców,
- 2) w ostatniej kolejnej pozycji wykazuje dane dotyczące robót wykonanych własnymi siłami.

2. W kolumnie 3 należy wpisać kwotę wartości robót według protokołu odbioru robót, po dokonaniu potrąceń z tytułu usterek i świadczeń ludności (kolumna 7 tabeli zamieszczonej w pkt 5 protokołu odbioru robót).

3. W kolumnie 4 należy wpisać kwotę zmniejszenia wartości wykonanych robót według protokołu odbioru robót (kolumna 11 tabeli zamieszczonej w pkt 5 protokołu odbioru robót).

4. Kolumny 6 nie wypełnia się w przypadku, gdy podwykonawca za wykonane roboty rozlicza się bezpośrednio z zamawiającym (§ 14 ust. 2 pkt 2 zarządzenia), jak również wtedy, gdy rozliczenia między podwykonawcą a generalnym wykonawcą z tytułu wynagrodzenia generalnego wykonawcy za koordynację robót na budowie są przeprowadzane okresowo odrębnymi fakturami (§ 15 ust. 2 zarządzenia). Jeżeli generalny wykonawca i podwykonawca nie rozliczają się okresowo z tytułu generalnego wykonawstwa,

generalny wykonawca w kolumnie 6, w pozycjach dotyczących podwykonawców, oblicza 1% od kwot wykazanych w kolumnie 3, natomiast w pozycjach dotyczących należności generalnego wykonawcy należy wpisać sumę tych jednoprocентовych potrąceń.

5. W kolumnie 7 należy wpisać kwoty należności dla poszczególnych podwykonawców (kwota z kolumny 5 minus kwota z kolumny 6) oraz dla generalnego wykonawcy (kwota z kolumny 5 plus kwota z kolumny 6).

6. Załączniki do faktury generalnego wykonawcy powinny być ponumerowane według liczby porządkowej pozycji faktury, w której zamieszczono należność za roboty rozliczone w danym załączniku. Podwykonawcy nie numerują załączników.

7. W razie powierzenia przez generalnego wykonawcę własnych materiałów jednostce niepaństwowej jako podwykonawcy, generalny wykonawca do wystawionej faktury włącza potrąconą przez podwykonawcę wartość materiałów powierzonych.

8. Wykonawca jest obowiązany oznaczyć fakturę numerem właściwego żądania zapłaty.

9. W kolumnie 7 kwoty poszczególnych pozycji należy zaokrąglić do pełnych złotych. Zaokrąglenie następuje w ten sposób że końcówki nie przekraczające 50 groszy pomija się, a końcówki ponad 50 groszy zaokrąglą się w górę do pełnego złotego.

Załącznik nr 2.

PROTOKÓŁ Nr . . . . .

odbioru robót . . . . .
(wyszczególnić scalone elementy)

w obiekcie . . . . .
(nazwa, adres)

dokonanego w dniu . . . . . 195 . . . r. (według wpisu w dzienniku budowy tom . . . . . strona . . . . .
z dnia . . . . . 195 . . . r.) od kierownika robót generalnego wykonawcy oraz przy udziale kierownika robót podwykonawcy.

Na podstawie przedstawionych dokumentów, a mianowicie:

. . . . .
. . . . .
. . . . .

stwierdzono, co następuje:

- 1. Wartość robót odebranych według dotychczasowych protokołów odbioru robót wynosi zł . . . . .
- 2. Roboty opisane w załączonym kosztorysie wykonawczym (obliczeniu wartości robót) zostały wykonane przez . . . . .
. . . . . w czasie od dnia . . . . . 195 . . . r. do dnia . . . . .
195 . . . r.:

- 1) zgodnie z projektem, kosztorysem umownym i obowiązującymi warunkami technicznymi *)
- 2) z następującymi odchyleniami od projektu, kosztorysu i obowiązujących warunków technicznych *)

. . . . .
. . . . .
. . . . .

3. Jakość wykonanych robót jest dobra, dostateczna, niedostateczna z wadami trwałymi i usterekami wymienionymi w pkt 4 i 5 *)

4. Wady trwale (nie dające się usunąć): . . . . .
. . . . .
. . . . .

Z uwagi na niemożność usunięcia stwierdzonych wad obniża się w kosztorysie wykonawczym (w obliczeniu wartości robót) wartość wykonanych robót

o kwotę . . . . .

5. Usterki dające się usunąć:

Lp.	Scalone elementy	Rodzaj usterek	Kwota potrąceń z tytułu usterek zł	Termin usunięcia usterek
1	2	3	4	5
	Razem potrącenia z tytułu usterek			

6. Obliczenie należności wykonawcy:

Lp.	Scalone elementy	Wartość robót według kosztorysu wykonawczego lub obliczenia wartości robót	Potrącenia z tytułu		Razem potrącenia (4 + 5)	Wartość robót po potrąceniach (3 - 6)	Zmniejszenia z tytułu			Razem zmniejszenia (8 + 9 + 10)	Należność wykonawcy (7 - 11)
			usterek	świadczeń ludności			wbudowanych materiałów zleceniodawcy	konstrukcji stalowych	kaucji gwarancyjnej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

7. Umowny termin wykonania obiektu (robót) nie — został *) dotrzymany (dni opóźnienia . . . . .).

8. Stwierdza się niedotrzymanie następujących warunków umownych przez zamawiającego:

- 1) niedotrzymanie terminu doręczenia lub poprawienia dokumentacji projektowo-kosztorysowej albo jej części *) (dni opóźnienia . . . . .),
- 2) niedotrzymanie terminu przekazania terenu budowy *) (dni opóźnienia . . . . .),
- 3) przerwę w prowadzeniu robót, za którą odpowiada zamawiający *) (dni opóźnienia . . . . .),
- 4) niedokonanie odbioru w obowiązującym terminie *),
- 5) . . . . .

Kierownik robót
generalnego wykonawcy

Kierownik robót
podwykonawcy

Inspektor nadzoru

(podpis)

(podpis)

(podpis)

(wykonawca robót)

Budowa . . . . .
 Obiekt . . . . .
 Elementy scalone . . . . .

OBLICZENIE WARTOŚCI ROBÓT

sporządzone przez . . . . . (przedstawiciel wykonawcy)

według poziomu cen . . . . .

(katalog scalonych norm kosztorysowych, cennik montażu maszyn i urządzeń, cennik robót budowlano-instalacyjnych itp.)
 stanowiące załącznik nr . . . . . do faktury nr . . . . . z dnia . . . . . 195 . . . r.

Objaśnienia.

1. Obliczenie wartości robót sporządza się co do obiektu lub elementów scalonych, za których wykonanie ustalono wynagrodzenie ryczałtowe lub cenę poprzednio obowiązującą zgodnie z § 40 ust. 4, 5 i 6 uchwały.
2. Jeżeli roboty (obiekty, elementy), za których wykonanie ustalono w umowie wynagrodzenie ryczałtowe, zostały wykonane zgodnie z projektem i rysunkami wykonawczymi, należy podać wartość tych robót (obektu, elementów) w jednej kwocie, w wysokości określonej w umowie. Jeżeli występują roboty nie objęte projektem, a zlecone dodatkowo przez zamawiającego, należy w szczegółowych pozycjach obliczyć wartość robót dodatkowych na podstawie cen kosztorysu lub wykazów cen jednostkowych.
3. W razie występowania robót zamiennych kwotę ryczałtową wynagrodzenia należy pomniejszyć o wartość kosztorysową elementu scalonego, w którego ramach były wykonywane roboty zamienne. Wartość tego elementu należy obliczyć na podstawie obmiaru i cen jednostkowych z kosztorysu (na roboty zamienne) lub wykazu cen jednostkowych.
4. Wartość robót obliczoną w sposób podany w pkt 2 i 3 należy zwiększyć np. o kwoty wynikające z dodatków z tytułu kosztów robót zimowych, małego rozmiaru robót, jak również z tytułu kosztów nadzwyczajnych wynikających z ustalenia na żądanie zamawiającego terminu wykonania robót, który wymaga skrócenia normalnego cyklu produkcji (np. zwrot dodatków za godziny nadliczbowe, kosztów II i III zmiany itp.).
5. W razie stwierdzenia w zakończonym elemencie wad trwałych, nie dających się usunąć, wartość elementu powinna być następnie odpowiednio pomniejszona (procentowe zmniejszenie).